

Kdo je narodno zaveden?

Nič ni čudnega če si v teh težkih dneh tudi mi primorski Slovenci čestokrat stavimo vprašanje, kdo med nami je najbolj narodno zaveden, oziroma, kdo med nami se sploh ne zaveda, da je Slovenec, ali pa se morda še zaveda, a za blagor domovine prav ničesar ne naredi.

Najprej si oglejmo, kaj vse obsega pojem narodne zavednosti.

V prvi vrsti spoznanje in zavest, da smo pripadniki posebne narodne skupnosti, ki ima prav tako kot vsak drug, velik ali majhen narod, pravico do življenja. Pa ne samo pravico do življenja, ampak tudi pravico popolne enakopravnosti z drugimi narodi, pravico do popolne svobode, kot vsi drugi narodi.

Ob vsem tem spoznanju moramo tudi vedeti, da živimo na svoji zemlji, to je na tisti zemlji, ki so nam jo izročili naši dedje in naši pradedje, in s to zemljo so nam izročili tudi jezik, ki je slovenski in katerega moramo mi prav tako izročiti svojim otrokom in vnukom. Izročili so nam tudi naše slovenske narodne običaje, katerim moramo tudi ostati zvesti.

Ko smo tako spoznali, da smo pripadniki slovenske narodne skupnosti, da smo z eno besedo Slovenci, moramo biti ponosni na to. Moramo ljubiti svoj jezik, moramo spoštovati naše narodne običaje, moramo ljubiti naš narod.

Iz spoznanja, da smo Slovenci, izvira sama po sebi in to čisto umevno ljubezen do našega naroda. Iz te ljubezni pa izvira pripravljenost na žrtvovanje. Če ljubim svojo zemljo, sem pripravljen jo braniti pred vsakomer, če ljubim svoj jezik, sem pripravljen postaviti se v bran za njega. Če svoj narod resnično ljubim, sem pripravljen žrtvovati zanj tudi najvišjo dobrino — svoje življenje. In ravno v tej pripravljenosti na žrtve se najbolj kaže naša narodna zrelost in narodna zavednost.

Oglejmo si torej, katera izmed obeh struj pri nas, ki se

danes žrtvujeta, ki se borita, ki delata, ki pretakata tudi svojo kri, ki trdita, da ljubita svoj narod in da se samo zanj borita, je najbolj ali pa sploh kaj narodno zavedna. Ti dve struji sta komunistična in protikomunistična. Vse ostalo, kar je v središču tema dveh strujama, to so tako zvan: oprezneži, ali tudi tisti, »ki imajo čiste roke«, vsi ti so s svojo neaktivnostjo najbolj dokazali, da cenijo bolj svoje življenje, svoje blagostanje in svojo komodnost, kakor pa svoj narod in se zato ne žrtvujejo ne tu ne tam. Ker pa ti zmaterializirani in računarski oprezneži skrbijo le za svoj blagor — blagor naroda jim je deveta briga! — zato ni čudno, da skušajo paktirati z eno in drugo stranjo, to se pravi, da si hočejo z obeh strani zavarovati hrbet. S tem svojim zdržanjem so torej pokazali, da niso nihi malo narodno zavedni. Kajti v največjih dneh narodne zgodovine gledati križem rok, kaj se dogaja, to ni nobena narodna zavednost. Prav nič čudnega torej ne bo, če bodo ti ljudje bodisi z ene bodisi z druge strani prejeli dostojno plačilo, tako, kot jim gre.

Ostane torej vprašanje, kateri izmed obeh borečih se taborov naj bi bil narodno zaveden. Ali so to komunisti, ali so protikomunisti? Če poznamo komunistično doktrino, vemo, da je komunizem popolnoma internacionalen, mednaroden, da mu je vse, kar je narodnega, kar je narodno zavednega, samo reakcionarno in nazadnjaško. Iz tega sledi, da ni komunizem za slovenski narod nič mar. Pa tudi če komunistične doktrine ne bi poznali, lahko razberemo to iz prakse komunistov. Kajti če bi jim bilo vsaj malo za narodov blagor, ne bi delali tega, kar delajo: Ne bi masovno klati najbolj zavednih Slovencev, ne bi pustili, da se tako strahotno uničuje naše narodno premoženje in ga ne bi sami uničevali; ne bi — kar je najbolj važno — barantali s vojskimi komunisti za naše narodne meje in jim tudi dejansko prodajali za podporo pri njihovem boju za zmago rdeče revolucije na sloven-

Kaj zahteva revolucija?

Zakon narave nam veleva vsa osebna čustva podrediti tako, da ne trpi zaradi njih občina narodna blaginja. Kaj more narodu koristiti revolucija, ki hoče, da gorijo vasi, da nro naši bralje, da se uničuje naše premoženje. Če gledamo v bodočnost, nam bo krvavo potrebno vsako slovensko življenje, zato je revolucija največji zločin nad narodom, posebno še, ker nas je tako malo. Deset-milijonskemu narodu se ne pozna, če izgubi en milijon ljudi, a če umre en milijon Slovencev, koliko jih bo še ostalo.

Torej tudi če ne bi šlo za komunizem, bi bila revolucija za nas strašna nesreča, ta revolucija pa, ki je zgolj komunistična, je najstrašnejši zločin v naši zgodovini. Komunizem namreč vame sleherni čast narodu s tem da ga zanika, komunizem vrže v obupno bedo vse tiste ljudi, ki niso z revolucijo pripravljali zmage. Ali nam ni znano, da je Ukrajince oropal najosnovnejših narodnih pravic, ali ne vemo, da je Poljake, ko so bili v najhujši sliski, zaslužnil na najbolj ogabnen način. Kdo more trditi, da ni komunizem ruskemu kmetu vzel njegove zemlje, da ni ruskega delavca izenačil s strojem? Gorje mu, če bi se našel kdo, ki bi si komunizem predstavljal drugače in ga drugače oznanjal, pravi komunisti mu bodo na najbolj okruten način zamašili usta.

Če je še kdo tako naiven, da verjame, da komunizem ni več lak, ali pa če je, da OF ni komunistična, mu ne moremo povedati drugače, kot da so se vo-

ditelji naše OF šolali v komunističnih šolah v Moskvi in da gotovo ne mislijo in ne bodo delali drugače, kot so se naučili. Tudi njihovi zločini storjeni nad našim narodom vse to potrjujejo. Če na vse grlo kričijo, da se borijo za vero in narod, so jih tudi tega naučili v Moskvi, a dejansko se borijo samo za zmago komunizma.

Vse neizmerno gorje so nam torej pripravili komunisti in njihovi zaščitniki, a žal se še najdejo ljudje, ki trdijo, da delajo vse to v dobri veri. Morda se res mnogi tisti, ki so revolucijo zaneli, še ne zavedajo svoje krivde, a zavedali se bodo takrat, ko bo ves narod terjal od njih zagovor, zagovor zaradi uničenih življenj, zagovor zaradi požganih domov in oropanega imetja...

Vrni mi dom, kje imaš mojega brata, kje imaš mojega očeta, kje sina?

Tako bo ves narod terjal odgovor in zagovor in kako bodo komunisti to pol odgovorili?

Trdili bodo, da so bili zapeljani, da so mislili, da gre za narodno stvar, toda kdo jim bo verjel! Nikogar ne bo, ki bi jih mogel opravičiti ne pred narodom, ne pred oblastjo, ne pred razen seveda boljševekev, katesamim seboj in pred nikomer, rih pa nikdar in nikoli ne bo k nam, pa četudi terenci zmolijo svoje duše za njihov prihod. Nihče namreč ne bo trpel upornikov, kaj šele komunistične revolucionarje! Ali ni morda res tako? Belgija, Francija in Grčija

skih tleh. Komunizem je blagor našega naroda deveta briga, njim je le za zmago rdeče revolucije, za zmago proletariata, o narodni zavednosti pri njih pa sploh ni mogoče govoriti, kajti oni so in ostanejo samo izvržki in odpadniki našega naroda in največji narodni sovražniki. Videli smo torej, da komunisti, ne samo da niso narodno zavedni, ampak so največji zločinci nad lastnim narodom.

Torej so pri nas tisti, ki se ne strašijo žrtev v boju proti komunizmu, ki cenijo bodočnost in blagor naše domovine bolj kot svoje življenje, tisti, ki se bore proti u-

ničevalcem naroda — komunistom, najbolj narodno zavedni. Ti mladi in idealni ljudje pretakajo svojo kri za slovensko zemljo, ti ne barantajo za naše narodne meje, ampak so in bodo ostali renopustljivi v zahtevi po njih. Ti mladi in zavedni ljudje stojijo v boju za našo domovino, s puško v roki stojijo na straži za našo bodočnost. Ti so izmed nas vseh najbolj narodno zavedni, ti edini so res pravi Slovenci.

Pridružimo se jim čimprej, da se bomo tako izkazali vredne sinove naše lepe domovine!

so za vzgled! Kje so sedaj tam komunistične tolpe? Bodimo odkritosrčni in priznajmo, da so v ječah ali pa pod stroгим nadzor-slvom. Kaj k temu rečejo rdeči komisariji? Kaj k temu reče Moskva? Jezijo se eni in drugi, a vse nič ne pomaga.

Zelo ni čudno, da se tudi naših rdečih voditeljev in komisarjev loteva strah. Vendar so enkrat pomislili, kaj bo ob koncu, in spet, kaj bo še pred koncem, čez zimo. Vendar so si enkrat zastavili vprašanje, kdo bo sodnik. In uvideli so, da ne bodo sodili oni, marveč da bodo oni tisti, ki bodo sojeni. Saj bi šli morda nazaj, a pot nazaj jim je zaradi izvršenih zločinov nemogoča.

A mi vemo, da noben zločin ne sme in ne more ostati nekaznovan. Najhujši zločin, pomagati komunizmu do oblasti in za komunizem voditi v smrt naše ljudi, bo pa gotovo kaznovan najhujše, In tako je prav!

O GOSPODU, KI VE...

V Solkanu živi silno spoštovan gospod, ki je sicer že starejši in poln življenjskih preizkušenj, a kar je glavno, samega sebe smatra za najboljšega Slovenca in je zato, kar je nujna posledica njegove zavednosti, seveda vroč simpatizer partizanov. In še to prednost ima, da se mu ni treba pehati s komovci in se prerivati, da bi zlezal kam naprej, ker so mu rdeči kar sami od sebe obljubili najlepšo bodočnost.

Ta gospod, znan predvsem po svoji izjavi, da so Črne bukve le gola propaganda, je kar na lepem postal pri rdečih silno popularna osebnost, pravijo, da zato, ker ima tudi o slovenščini najčistejšo pojme. Saj zanj je slovenščina tako vzvišena, tako dragocena, da je ne mara skruniti v svoji poslovni praksi. Ker bi ta lepi jezik tudi njegovi otroci pri učenju utegnili po nemarnem izgovarjati, je ta dični slovenski rodoljub lepo poskrbel, da se to ne more zgoditi. Bo že menda res, da so po njegovem pravu slovenske šole »okupatorske«, italijanske pa niso.

Ker še nihče ni imel o svojem materinem jeziku tako vzvišenih pojmov, kot jih ima ta naš gospod, ki igra med goriškimi inteligenti prvo vijolino, zato naj se mu nihče ne čudi, če lahko s komovci, prekrižanimi na hrbtu, mirno in brez strahu gleda v bodočnost.

KRVAVI DNEVI V ATENAH

Kakor poroča Reuter iz Aten, je grški ministerski predsednik Papandreu odstopil. Zgodilo se je to zato, ker so grški komunisti na njegov poziv, naj oddajo orožje, sporočili, da orožja ne bodo oddali. Začeli pa so z dejanskim uporom in po atenskih predmestjih odmevajo stromice in brzostrelke ter teče kri. Komunisti so se polaslili več policijskih stražnic in javnih ter zasebnih uradov. Ko so na glavnem trgu v Atenah začeli z demonstracijami, z vzkliki proti vladi in proti Angležem, ko so začeli razvijati rdeče zastave, je pričela policija s streljanjem in na obeh straneh je bilo več mrtvih. Komunisti so se celo tako daleč spozabili, da so začeli s streljanjem na vojašnice angleških vojakov in celo na stavbo, kjer imajo Angleži in Grki Vrhovni stan za mornarico. Na več mestih se jim Angleži odgovarjali ne samo z lahkim orožjem, ampak celo s topovi. Začeli so tudi z vseh strani voziti ojačenja tako, da so morali komunisti popustiti. Toda zaharikačirali so se v pesamezna poslopja ter še vedno nadaljujejo z bojem proti rednim grškim in angleškim četam.

Angleški vojaški poveljnik Scobie je dal razglas, ki se ga razobesili po stenskih ulicah in v katerem pravi dobesedno:

»Manjšina prolinarodnih elementov se na vse načine trudi, da bi žrtvovala interese Grčije, in če to ne bi bilo mogoče, da bi vsaj povzročila državljansko vojno. Zaradi tega je bila grška vlada prisiljena da proglašuje v skladu z grško Ustavo marcijski zakon nad Atenami in Pirejem. V sporazumu z grškim narodom in

Glas Turčije

Turški časopis »Ulus« na kratko komentira razmere v raznih deželah, ki so jih okupirali Angloamerikanci. Zanimivo, ko piše, da je v teh krajih zlasti sedaj krvavo potrebno še ena vojna in sicer proti okrutnim domačim anarhistom, ki so se zarotili, da še naprej zahrbtno rovarijo ob znatni podpori iz Moskve. Komunistične tolpe se dobro zavedajo, da se same nič več ne morejo opirati na voljo in naklonjenost ljudstva, marveč se morejo in morajo opreti le na lastno orožje in moč, ki jo še posedujejo, moralno pa jim daje poguma sedež kominterne v Moskvi. Poveljstvo partizanskih tolp z bolestjo ugotavlja, da se Angleži in Amerikanci ne mislijo umakniti z ozemelj, ki so jih že okupira-

z grško vlado sem odločil nuditi vladi vso pomoč, dokler ne bo Grčija zopet pomirjena in dokler ne bo imela organizirane redne državne vojske«.

Kot pišejo nemški listi, niso v Nemčiji ob tem krvoprelitju na Grškem prav nič presenečeni. Nasprotno pa povdarjajo, da je do tega v Atenah moralo priti, kajti boljševiška agitacija prinese v vse dežele, ki naj bi bile »osvojene«, krvavo revolucijo. Pristavljajo tudi, da je boljševiška ofenziva enakomočna proti vsem režimom, ki niso diktirani iz Moskve.

Listi pišejo ob tej priliki, da je Churchill v Spodnji zbornici dejal, da se Grčija nahaja v izredno težkem položaju, ker nekateri ljudje ne marajo razumeti, kaj je prava svoboda. Istovetiti svobodo z boljševizmom pomeni veliko zmofo in prevaro. Na vsak način pa bo treba nekaj ukreniti, da se prepreči boljševizacija Evrope. V Grčiji pa da bodo za vsako ceno naredili mir.

Te Churchillove besede izzvenijo sedaj, ko je zaradi boljševizma preteklo že toliko krvi, ko je takorekoč vsa Evropa v plamenih in je samo Nemčija v stanu zavreli boljševiški val, kakor roganje ali pa samoobtožba. Tisti, ki je največ pripomogel k razmahu boljševizma v Evropi, listi, ki je takorekoč redil gada na svojih prsih, se je začel zavedati, kako nevaren postaja boljševizem celo njemu samemu.

Nemčija stoji ob tem novem primeru mirno in hladnokrvno. Vse bolj je potrjena v pravilnosti in svetlosti svoje križarske protiboljševiške vojne v Evropi.

li, hoče pa na vsak način in za vsako ceno pridržati zase oblast nad ljudmi in pokrajino. Zato vsakogar, ki tolovajem zaradi nenaklonjenosti ni všeč kratko — malo javno obdolžijo sodelovanja z narodnimi sovražniki — ljudje sicer sploh ne vedo, kdo so ti narodni sovražniki — in ga zato na »slavnih« ljudskih sodiščih obsodijo na smrt. Znano je že veliko primerov, ko je »ljudsko« sodišče nepostavno izrečeno smrtno obsodbo že izvršilo.

Tako Turčija. Mi pa dodamo k temu še komentar, da namreč partizani, ki trobijo na ves glas, da se borijo za slovenski narod proti okupatorju, hočejo le eno: neomejeno oblast nad narodom. Vse drugo jim je le krinka, ki so jo v Grčiji in povsod drugod, kamor so prišle druge zasedbene čete, že vrgli raz sebe.

Grobovi tulijo...

V nekem gozdu blizu vasi-ce Gaberje v Vipavski dolini so pred nedavnim ljudje odkrili 150 grobov nedolžnih Slovencev, ki jih je komunistična in zločinska OF zverinsko pomorila, ker niso hoteli služiti njenim revolucionarnim ciljem. Komunisti so te nedolžne žrtve po njihovi stari navadi le malo pokrili z zemljo, tako da gledajo iz grobov tukaj lobanja, tam noga, drugje spet roke in kličejo po strašnem maščevanju, ki bo moralo priti.

Ljudje pripovedujejo, da imajo lisice in druga divjačina tam svoje gostje. Saj bi ljudje sami ta trupla izkopali in prepeljali v blagoslovljeno zemljo, a se boje komunistov. Pravijo tudi, da je med drugimi pokopana tam zavedna Brecljeva družina, ki so jo komunisti zverinsko umorili letos spomladi.

Grobovi tulijo in kličejo k spoznanju! Grobovi — 150 novih grobov — obtožujejo Grobovi nas strahotno sprašujejo: Kaj nam bodo komunisti res vso Slovensko zemljo spremenili v en sam mogočen grob? Kaj bodo res uničili naš narod?

Grobovi tulijo in obtožujejo in kličejo... Odprite oči in spreglejte vi, ki ste slepi in ne vidite ali pa ne marate videti, kako so naš narod razpeli na križ in ga hočejo umoriti. Spreglejte vi, ki ste slepi in pomagajte moriti! Spreglejte vi, ki so vas zapeljali in ogoljufali!

Grobovi — 150 slovenskih grobov — primorski Katyn — kličejo še enkrat in nenehoma z mogočnim in strahotnim glasom nas vse v sveti in neizprosni boj proti komunizmu!

Naš narod bo živel, če ne bomo preslišali tega strahotnega klika!!!

Kako gledajo Čehi v bodočnost

Glavni urednik lista »Večerní Česke Slovo« piše k političnemu položaju med ostalim tudi sledeče: »Lahko ugotovimo, da je večina Čehov že našla pravo razmerje do časa in njegovega razvoja. Večina od njih je že uvidela, kako neumno bi bilo, če bi se še vedno vdajali sovražni agitaciji, da jim bodo jamkeji prinesli samo srečo, ter da bi verjeli še nadalje v boljševiško nedolžnost. List zaključuje misel s temi besedami: Le ob strani Nemčije in v borbi proti boljševizmu ima češki narod lahko lepo in zagotovljeno bodočnost.

Praznik Brezmadežne

„Blagoslovljena si med ženami“.

(Luk., 1,25.)

Za angeiom Gadrijelom so slavili Marijo milijoni in milijoni. Človeško srce je pač tako ustvarjeno, da hrepeni po najvišjih in najlepših idealih in to kljub vsem slabo-

prežete od ljubezni do domovine, da jo bodo mogle preletiti v srca otrok. Naj gojijo pri srčno dobroto, ki jo bodo pustile v dušah svojih otrok. Naj bodo same čiste in brez težkih

**Mengorska Marija,
Mati Tolminev, ki
Te v teh težkih
dneh tisoči slovenskih
src prosijo pomoči,
bodi nam v pomoč in rešitev.**

stim, ki ga tiščijo k tlom. V vsaki duši je skrita ljubezen do tega, kar je najpopolnejše, najvišje, najlepše. Plemenite duše skušajo to najpopolnejše tudi posnenati.

Brezmadežna, Ti si najlepša, najpopolnejša med stvarmi!

Koliko slabotnih rok je že bilo povzdignjenih k tebi, koliko oči zamaknjenih v Tvoj vzvišeni rajski čar, koliko duš koprnečih po Tvojem materinskem objemu. Saj Ti si ustvarjena ljubezen in dobrota, usmiljenje in lepota, tolažba in moč.

Da bi jaz in vsi moji rojaki, da bi mi vsi, ne samo občudovali in Te slavili, Tebe, polno milosti, ampak da bi se vseboj prizadevali, posnemati Tvoje kreposti! Da bi Te zlasti naše matere posnemale! Te, predvsem naj bi se razvijale ob najzarnejšem, ob najpopolnejšem ženskem idealu, ob Tebi Brezmadežna, da bomo tako imeli mnogo dobrih mater in z njimi prenovili obličje naše slovenske zemlje. Naj bodo naše matere prežete od ljubezni do Tebe, Brezmadežna, in

zakonskih grehov, da bodo lahko mirno gledale otrokom v oči in jih opominjale ter svarile pred zablodami življenja. Naj se navzamejo Tvojega duha, o Brezmadežna, da bo njihov dom od njih resnično krves svetel, tako ne bomo več ščanskih in materinskih src imeli zločinskih sinov in propalih hčera in nad našim narodom boš imela posebno veselje Ti, Brezmadežna Gospa!

Marijanska akademija v Gorici

Na praznik Brezmadežne so učenci slovenske gimnazije in slovenske ljudske šole v Gorici priredili prav lepo uispelo akademijo. Udeležilo se je je lepo število Goričanov in tudi knez nadškof goriški dr. Karel Margotti. Prevzvišeni je ob zaključku akademije nagovoril dijake v slovenskem jeziku in jim v lepih besedah dejal, da tisti, ki se izročijo v varstvo Marijino, so na pravi poti. Slovenski narod pa, tudi na Goriškem in v Gorici, če se je izročil v Njeno varstvo, ne bo nikdar umrl.

IZ ZUNANJEGA SVETA

Rusi so odvisni od Amerike

Stockholm. Čeprav so Rusi zasedli ogromno teritorija, ki so ga izgubili v začetku vojne, kljub temu so navezani na uvoz življenjskih potrebščin. Tako so letos samo v mesecu juliju uvozili iz Amerike 236000 ton konzerviranega mesa. V mednarodnih krogih so mnenja, da so Rusi vse delovne sile tako izčrpano uporabili v vojski, da jim sedaj primanjkuje ljudi za poljska dela in ne morejo doma pridelati dovolj živil.

Srbski otroci v Rusijo

Zagreb. Da bi rešili boleč problem številnih otrok, ki so ostali zaradi partizanske revolucije sirote brez staršev, so Rusi začeli odvažati srbske otroke v Rusijo. Tam jih bodo seveda skušali izsolati v prave komuniste. Tako so iz Beograda, Tuzle in drugih krajev odpeljali že več tisoč neboljane dece, ki morda ne bo nikdar več videla srbske zemlje in ki ne bo nikdar vedela, kako hrabro so se njeni očetje borili za svobodo domovine proti zločinskim komunistom.

Angleški letalci pobiti

Zagreb. Hrvaško časopisje prinaša pod velikimi naslovi dve novici iz Sarajeva in Bjelovarja, kateri v izredno lepi luči prikazujeta odnose med komunističnimi tolpmi in Angloameričani. V prvi novici iz Sarajeva poročajo, da so Angleži bombardirali tolovajski center blizu Fojnice in tako prizadejali komunistom ogromne izgube. Komunisti se nad tem bombardiranjem zelo zgražajo in pravijo, da to izključno ni mogla biti angleška pomota, ampak da je bil napad izveden preračunano in iz posebnih razlogov. Zanimivo pa je, da so komunisti podvzeli posebne podukrepe kot represalije za gori navedeno dejanje; dali so namreč ukaz, da naj se ubije vsakega angleškega ali ameriškega letalca, ki bi kakorkoli in iz kakršnihkoli razlogov pristal na od tolovajev osvobojenem ozemlju.

Druga novica iz Bjelovarja pa prinaša zanimivo poročilo, kako so komunisti ubili štiri angleške letalce, ki so bili prisiljeni tamkaj pristati. Rdeči komisarji so ta svoj zločin utemeljili s tem, češ da se je Anglija vedno upirala boljševizaciji bivše Jugoslavije, prav tako tudi s tem, češ da so angleška letala že večkrat bombardirala od komunističnih tolpe zasedene kraje.

Sovjetom manjka vojakov

Iz Moskve je prišlo sporočilo o mobilizaciji prebivalstva skrajnega severa in Sibirije v redno Rdečo armado. Dobro poučeni krogi izjavljajo, da ni to zaradi ogromnih izgub Rdeče armade prav nič čudnega, dostavljajo pa, da bo tako še to ljudstvo, ki so ga Sovjeti vedno zapostavljali, šlo kot živa hrana za topove na bojišča.

Nemci zanikajo, da bi uporabljali pline

Ker je švicarski dnevnik Gazette de Lausanne objavil, da so Nemci uporabljali v severni Italiji proti tolovajskim tolpmam pline, so nemški uradni krogi objavili, da je to pisanje švicarskega lista popolnoma neutemeljeno, in da premorejo nemške čete drugačno orožje, s katerim bodo prej ali slej iztrebile komunistične in badogljavske tolpe, ki se klatijo po severni Italiji.

V Španiji love zločince

Španski policaji so ujeli štiri komunistične zločince, ki so med državljansko vojno pobili preko tisoč ljudi. Kako jih bodo sodili, si lahko mislimo. Kajti po izjavah generala Franca so komunisti v Španiji tako poraženi in onemogočeni, da sploh ni več misliti, da bi lahko še kdaj poizkusili z revolucijo.

Bolševiki zakrivajo resnico

Stockholm. Bolševiki se trudijo, da odrežejo čimprej one dežele, na katere ne morejo vplivati od zunanjega sveta ter da pride preko meja teh dežel čim manj poročil o dogodkih v teh deželah. Na Letonskem, ki je pod sovjetsko upravo, je bila uvedena uredba, ki predvideva za vsako antibolševiško razširjenje poročil smrtno kazen.

V Belgiji še vedno nemiri

Ker so belgijski komunisti na Pierlotov poziv oddali samo polovico orožja, po drugi strani pa zahtevali ustanovitev Stalinove legije v Bruslju, namesto da bi poslali čete na izvežbanje v Anglijo, so britanske vojaške oblasti same aktivno posegle v ta spor med Pierlotom in podtalnim gibanjem tako, da so prevzeli britanski oklepniki in strojnice nadzorstvo nad strateško važnimi točkami v Bruslju.

Britanci imajo vedno več želja

Ker je Bonomi prosil britansko vlado, naj prizna Italijo kot »borečo se silo«, so Angleži takoj pokazali, da imajo tudi v Italiji svoje namene. Zanimajo se namreč čezalje bolj za Sicilijo in Sardinijo, kar pa se tiče Bengazija in Tripolisa je angleški poslanec Cundiff v Spodnji zbornici pred nedavnim zahteval, da se ti dve in ostale luke čim prej priključijo Angliji kot »trdna poest za vse čase«. Pristavil je tudi, da bodo te luke sposobne za pomorska in letalska oporišča in da bo tako Velika Britanija imela garancijo, da ji Sredozemsko morje ne bo nikdar več zaprto.

Švica protestira

Številni prebivalci švicarskih kantonov so se zbrali v Bernu in so odločno protestirali proti kakršnekoli vmešavanju Sovjetov v notranje švicarske zadeve. Na tem zborovanju so sestavili sledečo resolucijo:

Kritični časi, ki jih preživlja Evropa, torej tudi Švica, zahtevajo jednolito obrambo tistih temeljev, katerim dolguje država svojo neodvisnost: svobode in časti Sleherni znak slabosti, vsaka odločitev podvezeta vsled pritiska neke revolucionarne manjšine ali pa kake zunanje sile, bi mogla ogroziti bodočnost naše države. Mi se nismo vzdržali boja 1. 1940. zato, da bi ga začeli 1944. Švica ne bo trpela nobene kolone. Treba je torej podvzeti vse korake proti tistim elementom, ki ogrožajo neodvisnost in narodno enotnost Švice.

Churchill popravlja izjave
o koncu vojne

Stockholm. V spodnji zbornici je imel Churchill govor, v katerem ponovno poudarja, da ne bo še kmalu konec vojne. Če je prej dejal, da bo konec že o božiču ali pa spomladi, pravi sedaj, da pred poletjem že še ne vidi konca.

ZANIMIVO ZA VSE

DOBRAVLJE. Ko so pred kratkim ujeli politkomisarja Kosovelove brigade Darka Černigoja je pri zaslišanju izdal vse svoje sodelavce, poleg njih pa je povedal tudi vse tiste, ki so v Dobravljah in okolici največji protikomunisti, da bi skoraj po nedolžnem trpeli. Spet je razkrinkan nov način partizanske podlosti, spet bo ena jezca več na Tolminski glas!

Ajdovščina. Bogat veletrgovec Stikar iz Ajdovščine je pred kratkim poslal v hribe svojega sina, ker so mu tolovajji zagotovili, da bo v slavni Titovi osvobodilni vojski postal stožnik, čeprav nima nobene vojaške izobrazbe. Postal je res funkcionar v NOV in celo dobil nekaj vpliva med tolovajji. Ko je njegova tolpa pridivila v Ajdovščino z namenom, da se po dolgem času spet enkrat nasiti in morda še za silo obleče, je obdal očetovo hišo s številnimi stražami, ker, kakor je vedno trdil, za partizane naj dajo samo tisti, ki so proti njim, ni pustil, da bi bil oče kaj oškodovan in bi morda tako celo njemu kaj ušlo.

A vse eno ni imel sreče. Komaj se je za nekaj korakov oddaljil iz Ajdovščine, je že prišla za njim druga tolpa z istim namenom in je očetu ubogega kapetana skoraj vse izropala. Prav tako je izropala tudi ubogo vdovo, ki je imela že tri sinove v tolovajski vojski in je od teh eden že padel. Bila je prav ob vse, tako da naslednji dan ni imela kaj več dati v lonce.

Komunizem pač zahteva od vsakega, da mora za komunizem dati najprej vse svoje premoženje, da bo nato dostopen za komunizem, nato vse svoje življenjske sile, končno, ko ga je komunizem že čisto uničil in je popolnoma izmrt, ter ni za nobeno del več, pa naj komunizmu na tupo še umre. Nekaj komunistov bo imelo od tega malo osebnega dobička.

ZABČE. Peskar pride vsako toliko časa pogledat domov iz grmov. A ko je bil zadnjič pri nas, je bil izredno potr. Pravi, da utegne zima uničiti tolovaje pri nas. Kako mu tudi ne bi bilo hudo! Doma ne sme ostati, na hrvaško stran ne mara iti, da ne bi bil tako kot ostali tovariši dodeljen v boljševiško vojsko, k domobrancem mu domačina ne puste, seveda je revež, kajti kam naj gre? Zima je tu in mraz pa obleke ni, obutve ni, obele ni in kruha ni... O, ti prokleti »tovariši!«

POLJUBIN. Vsi bi radi rdečim roparjem obrnili hrbet in jim pokazali zobe. Pa se še ne upamo, ker smo brez orožja in na milost ter ne-mlatost izročeni komunistom. Bo že prišel čas, ko bomo obračunali z Jankopcem in njegovimi pomočniki te pomočnicami! Upamo, da ni več da-le!

S HRIBOV. Gorje, gorje, gorjel — Komu? Dekletom, ki fantov ne dobi! Komunisti pri nas ne bi nikoli dobili toliko gorjanov, če bi bila dekleta ostala pametna. Pa niso! Vse mlade fante so prisilile, da so šli v grmovje. Revice so najbrž mislile, da bo v štirinajstih dneh dobi-la vsake svojega nazaj, ovdenelega z zmago, bogatega in nastavljenega v imenitno službo! Mislile so, da bodo gospe! Pa da si bodo tudi one nohte likale! In sedaj pa sam Tito naznanja, da je padlo čez dvesto tisoč partizanov... Oh, njega ni, oh, njega od nikoder ni...!

TOLMIN. Na dan sv. Miklavža so imeli tolminski otroci zelo lep praznik. Sv. Miklavž jih je vse obiskal in jih lepo primerno obdaroval, kakor je pač vsakdo zaslužil. Otroci so bili silno veseli, saj je bil ta dan za nje praznik, ki so se ga že dolgo veselili in vsak dan gledali na koledar, kdaj bo tako zaželeni Sv. Miklavž. Mnogi so mu pisali pisma in ga prosili vsega mogočega. Saj ni čudno, po tolikem času so tolminski otroci svoj praznik in praznik vseh slovenskih otrok lahko tudi na zunaj primerno praznovali. Dostoj jih je Miklavž lahko obiskal le ponoči in še to samo takrat ko so trdno spali, letos pa je prišel vse drugače k njim in jim celo obljubil, da jih bo vsako leto obiskal pa mu pri tem ne bo več toliko ovir kot jih je imel doslej.

VIPAVA. Med drugimi uglednimi veljaki, ki so jih tolovajji odpeljali neznanokam, so tudi župan Borej, občinski tajnik, sluga in več drugih.

VIPAVA. V Vipavi in Ajdovščini so tovariši popolnoma izropali vse trgovine in druge javne ustanove. Zanimivo je, da niso prizanesli niti svojim vnetim rdečim prijateljem, kateri so jih prej že tri leta na debelo podpirali, ker so pač mislili, da bodo tako rešili svoje mišjsko premoženje. Med drugimi so oropali tudi veletrgovec Križič, Repič, Stekarja in druge. Ti trški veljaki so prav tako, kot v drugih trgih njim podobni, vse do sedaj govorili, da je belogardijska propaganda o komunističnih grozodejstvih gola laž. Zadostovalo je samo 24 ur rdeče svobode in že so ti gos-podje na lastni koži občutili gostoljubnost in »korektnost« slavnih narodne vojske. Ti gospodje so sedaj baje popolnoma stregnjeni. Morda bi bilo dobro malo take šole tudi rdečim mogotcem v Tolminu in pri Sv. Luciji, da bi se tudi ti enkrat spametovali.

ČRNI VRH. Pretekli teden so komunisti po Črnem vrhu in vsej okolici raztrosili zanimive letake. Zaradi razmer so se odločili mobilizirati vse ženske, ki so rojene med leti 1910. in 1926. Titova vojska da krvavo potrebuje moči in ker ni več moških — so, pa se vsi borijo le proti slavni Titovi armadi! — jih bodo za silo namo-stevile ženske.

Nič novega, saj so ponekod drugod tudi že uvedli to prakso. Nič novega tudi ne bo, ko od žensk ne bodo imeli nobenih koristi, kakor jih doslej niso, vsaj od tistih ne, ki so pametne in poštene, kajti pametno dekletino poštena žena pač ne more živeti za vojsko, kaj šele za rop in nasilje.

ZATOLMIN. V Zatoimnu so našli dopisi vzbudili prav veselje zanimanje, a po drugi strani že tudi precejšnjo užaljenost. Zal, da namoremo priobčati vsega o naših tenkah in užaljenih kurirkah, tudi o Gugali. Bogatajn bomo pisali ob drugi priliki. O zaslugah, ki jih imajo za javni blagor Andrejčeto-va Nani, njena sestra Pepca, Lasi-narjeva ččča in slavnostna govornica Kacijnerjeva Zora in morda še katera druga. Za danes zadostuje samo to, kako se je Zora — večna nevesta — izobrazila in postala nara-vnost taka govornica, da jo bo Tito moral na vsak način poklicati v parlament. Tako je slavna, da piše Bevk že cel roman, kjer bosta glavni osebi Mlinar in njegova Zo-

ra. Andrejčeto-va pa prepovedujejo otrokom hoditi v šolo v Tolmin. Ustanovile so lastno šolo v Zatoim-nu. Da bi kaj delale, nimajo časa, ker morajo nabirati novice in jih nositi na štab. Še tudi kaj drugega vemo, a za enkrat še rajši molčimo. Prišli bodo namreč spet domobranci v Tolmin. Vse te prevroče glave bodo dali malo ohladiti v zapor.

Oprostite nam, da vam ne objavimo celega dopisa! Le še kaj pišite, bomo že uporabili ob svojem času. Sporočite nam tudi, kdo je pri vas največ kriv nesrečnega komunizma in tolovajstva. Vse te si moramo namreč zapomniti, da bomo pozne-je vedeli, kdo nam je dolžan plačati škodo, in pa objavljati jih bomo pričeli.

KOBARID. Tudi v daljnem Kobaridu se je Sv. Miklavž ustavljal za hip in pozdravil kobariško dečo. Otroci so bili zelo veseli in že zdaj skrbno izprašujejo, kdaj se bo dobroeljni starček spet pri njih oglašil.

BOVEC. Pri nas imamo policijsko uro ob šesti uri zvečer. Po tej uri ne smemo nikamor iz hiš. Tisto noč, ko je spal g. polkovnik Kokalj v Bovsu, je prišlo v isto gostilno trideset tolovajev, a niso vedeli, da nad njimi mirno spi g. polkovnik. Se danes jim je žal, da niso za to vedeli. Pravijo, da bi živlega rezali na koščke.

Pismo „Tolminskemu glasu“ Dvignimo narodni ponos mladine!

Bili so časi, ki se jih vsi prav dobro spominjamo, časi, ko je naš narod na Goriškem mnogo pretrpel na gospodarskem in še bolj na duševnem polju. Najhuje je bilo pač to, da naša slovenska beseda ni smela v javnost. Naša mladina, ki je naš up in ponos, se je morala vzgajati v tujem jeziku in v tujem duhu. Naš narod se ni smel izobraževati v narodnih društvih. In najbolj nas je bolelo, ko smo videli, kako se mladina pogreza v tujem morju in kako zaradi napačne in tuje vzgoje zaničuje to, kar bi morala najbolj spoštovati. zaničuje to, kar bi ji moralo biti najbolj sveto-lepo materi-no besedo.

Toda časi so se spremenili. Zopet nam je dano, da moramo vzgajati našo mladino v narodnem duhu. Naše šole se odpirajo, rodoljubi so z vso marljivostjo pri delu in se trudijo popraviti vse to, kar je bilo po tuji krivdi zamujene-ga. Da pa bo naše delo blagoslovljeno, se združimo vsi dobro misleči rodoljubi in napnimo vse sile v prid in korist naše mladine, ki bo mogla izpolniti vse naše upe za boljšo in jasnejšo bodočnost našega naroda.

Goričan.

KANALSKI HRIBI. Semkaj se je naleplo toliko Savojskih komunistov, da ubogi ljudje že ne vemo, kaj bi naredili. Ta sodrga nas bo obrala do kosti. Za prihodnjega pomlad nihi semen ne bomo več imeli. Žuga nam huda lakota. In kaj so se zmislili naši »tovariši!« Začeli so nas tolažiti: Potrpajte še malo, saj bomo te lačenbergerje sami zalovili čez mejo! To pa je isto, kot nam bi govorili: Čakaj, osel, da ti trava zraste! »Tovariši!« so še vselej lagali, lažejo tudi sedaj, čeprav to trdi sam »maršal« Bevk v Partizanskem dnevniku!

Prepričani smo, da bo po vojni naš narod bogatejši za en pregovor: Lažeš kot partizan!

ŠENTVIŠKA GORA. Tovariš Str-mar s Slapa, zagrižen boljševik, vrši službo sodnika na Gori. Ljudje tre-petajo pred to rdečo zverino in če le morejo, se že od daleč ognejo hiši, kjer ta pokvarjenec uraduje in poštenim ljudem meri pravico po komunističnih receptih. Če bi tega osovraženega človeka kar na licu mesta doletela usoda pravice, bi se vsi pošteni Gorjani oddahnili.

IDRIJA OB BAČI. Oni teden so tovariši osvobodili tudi majhno in revno vas Idrijo. Odpeljali so kar devet glav živine. Ljudje se obupa-ni sprašujejo, kdaj bo tega konec, ker takih ropanj sploh ne pomnijo.

Prav tedaj so lačni partizani popolnoma okradli staro vdovo Kral-evko in jo tako osvobodili vsega njenega pridelka, s katerim bi se mogla preživeti čez zimo. Po vsem tem ni čudno, da ljudstvo več ne verjame »tovariškim« besedam: Partizanska vojska se bori za nas — Oblecimo in obujmo jo!

GORICA. Kot še nikoli je letos slovesno prišel Sv. Miklavž v Gorico. Nad 1000 slovenskih otrok, mnogi v spremstvu staršev, ter še mnogi drugi so — stisnjeni v dvorani — čakali sv. Miklavža. Otroci so za njegov prihod pripravili majhno, a prav čedno igrice, zato jih je pa sv. Miklavž, ki so ga spremljali angelčki pa tudi hudički iz pekla, bogato obdaril. Vsi so bili veseli in zadovoljni in pravijo, da tega dne ne bodo nikoli pozabili.

KAL. Komunisti so likvidirali iz Brega pri Banjščicah tov. Bucika. Njegova družina, ki je prva zanesla na Banjško planoto tolovajsko nesre-čo, je zdaj dobila svoje plačilo in to od tiste strani, od katere se je je najmanj nadejala. Že njegovoga starjšega brata so zaradi nedisciplinirano-sti tolovajji degradirali, Bucika pa kar likvidirali. Hvaležni pa znajo biti partizani.

IZ KRVAVCA. Pred nedavnim so tolovajji rekvirirali po kanalskih hri-bih vse kar jim je prišlo pod roko. Naplenjene blago so nato snosili v Krvavec k tov. Turmanu, kjer je prav prrsrno in z odprtimi rokami spreje-la vsakega planota tovarišica Man-ija, znana kot zelo širokogrudna ka-rovarjica tolovajji po naši okolici. Komunisti so jo najprej kot žensko lepo nagradili, nato ji v zahvalo za dvojno ljubeznivost naklonili buržujski ku-justek kot priznanje za neizmerno ljubezen in zvestobo tudi takrat, ko se jim že vsi rogajo in jih neusmilje-no podijo od hiše.

Tiska tiskarna IV/2. v Gorici
Odgovorni urednik: Franc Koren